

Τεύχος 16/4

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Οκτώβριος 2016

Περίληψη

Η ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας στην Κύπρο προβλέπεται να ενδυναμωθεί το 2016 συγκριτικά με το 2015, με το ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές) να υπολογίζεται σε 2,9%. Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ το τρίτο και τέταρτο τρίμηνο του 2016, συγκριτικά με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2015, προβλέπεται σε 3,0%, και 3,4%, αντίστοιχα. Οι ικανοποιητικοί ρυθμοί ανάπτυξης εκτιμάται ότι θα συνεχιστούν και το 2017, με την πρόβλεψη για αύξηση του ΑΕΠ να ανέρχεται στο 3,2%.

Οι κυριότεροι παράγοντες που οδηγούν στην προβλεπόμενη άνοδο του ΑΕΠ τα επόμενα τρίμηνα είναι οι εξής:

- Η συνέχιση της ανόδου του πραγματικού ΑΕΠ, η επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης της απασχόλησης και η περαιτέρω μείωση της ανεργίας το δεύτερο τρίμηνο του 2016 καθώς, επίσης, και η περαιτέρω βελτίωση εγχώριων δεικτών (συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής εμπιστοσύνης) το τρίτο τρίμηνο του έτους.
- Η παρατεταμένη περίοδος μειώσεων στις διεθνείς τιμές πετρελαίου (παρά τις πρόσφατες αυξήσεις) αναμένεται ότι θα συνεχίσει να υποβοηθά την εγχώρια δραστηριότητα, μέσω θετικών επιπτώσεων στα πραγματικά εισοδήματα και τη ζήτηση.
- Η ανάκαμψη των διεθνών χρηματαγορών μετά τις απώλειες του πρώτου εξάμηνου φανερώνει λιγότερο δυσμενείς προοπτικές στις αναδυόμενες οικονομίες και πιο συγκροτημένη αντίδραση των αγορών – από την αρχικά αναμενόμενη – στο αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος για έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ.
- Η αύξηση των καταθέσεων, σε συνδυασμό με την απομόχλευση, έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του λόγου δανείων προς καταθέσεις, υποδηλώνοντας βελτιωμένες συνθήκες στον εγχώριο τραπεζικό τομέα, με θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη. Όμως, αν η μείωση του συνολικού αποθέματος των δανείων στην οικονομία οδηγήσει σε αύξηση των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών σε ακίνητα, ενδεχομένως να προκύψουν κίνδυνοι για τη σταθερότητα του συστήματος, ειδικά σε συνθήκες περιορισμένης ζήτησης ακινήτων.
- Το εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον (που χαρακτηρίζεται από ψηλά επίπεδα οικονομικής εμπιστοσύνης, θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης στην ΕΕ και την ευρωζώνη και χαμηλά επίπεδα ευρωπαϊκών επιτοκίων) συνεχίζει να στηρίζει την ανάκαμψη της κυπριακής οικονομίας. Ωστόσο, η μακρά περίοδος χαμηλών επιτοκίων αντανακλά συνθήκες υποτονικής ζήτησης και, κατ' επέκταση, αβεβαιότητας για τη δυναμική της ανάπτυξης στην ευρωζώνη.

Κίνδυνοι για χαμηλότερη από την προβλεπόμενη ανάπτυξη σχετίζονται με τους ακόλουθους παράγοντες:

- Επιβράδυνση της βρετανικής οικονομίας και περαιτέρω υποτίμηση της στερλίνας έναντι του ευρώ (λόγω αβεβαιότητας μετά το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος για έξοδο από την ΕΕ) που εκτιμάται ότι θα επηρεάσουν αρνητικά την κυπριακή οικονομία μέσω αποδυνάμωσης των εξαγωγών, κυρίως του τουρισμού.
- Χαμηλότεροι ρυθμοί ανάπτυξης από τους προσδοκώμενους στην ΕΕ και την ευρωζώνη ως αποτέλεσμα αρνητικότερης επίδρασης από την αναμενόμενη στις εξαγωγές κρατών-μελών προς το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και αβεβαιότητας που πηγάζει από τη διαδικασία εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ.
- Υψηλά επίπεδα ιδιωτικού δανεισμού, που έχουν οδηγήσει σε απομόχλευση αλλά και σε αυξημένα επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων και ενέχουν σημαντικούς κινδύνους για τη σταθερότητα του εγχώριου τραπεζικού συστήματος και τις οικονομικές προοπτικές, ειδικότερα μέσω αρνητικών εξελίξεων στις τιμές ακινήτων.
- Το ψηλό ποσοστό δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ, που καθιστά την Κύπρο ευάλωτη σε αρνητικές εξωτερικές εξελίξεις και, ως εκ τούτου, καθυστερήσεις στην προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που πιθανόν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά, στην αξιοπιστία και στο κόστος δανεισμού της Κύπρου.

Παράγοντες για καλύτερες οικονομικές προοπτικές από τις προβλεπόμενες σχετίζονται με βελτιωμένη επίδοση της ρωσικής οικονομίας, εφόσον οι διεθνείς τιμές του πετρελαίου αρχίζουν να κινούνται ανοδικά, και νέες επενδύσεις στους τομείς του τουρισμού και της ενέργειας, καθώς και σε δημόσιες υποδομές.

